

Νέες εθνικές όψεις των κερμάτων ευρώ που προορίζονται για κυκλοφορία

(2022/C 364/03)

Τα κέρματα ευρώ που προορίζονται για κυκλοφορία έχουν την ιδιότητα νομίμου χρήματος σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Η Επιτροπή, με σκοπό να πληροφορήσει όσους χειρίζονται κέρματα στο πλαίσιο της εργασίας τους, καθώς και το ευρύτερο κοινό, δημοσιεύει όλα τα νέα σχέδια ⁽¹⁾ κερμάτων ευρώ.

Στις 12 Ιουλίου 2022 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε ότι η Δημοκρατία της Κροατίας πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2023 ⁽²⁾.

Ως εκ τούτου, από την 1η Ιανουαρίου 2023 η Δημοκρατία της Κροατίας θα εκδίδει κέρματα ευρώ, με την επιφύλαξη της έγκρισης από την ΕΚΤ του όγκου της έκδοσης (πρβλ. άρθρο 128 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

1 λεπτό του ευρώ	2 λεπτό του ευρώ	5 λεπτό του ευρώ	10 λεπτό του ευρώ
20 λεπτό του ευρώ	50 λεπτό του ευρώ	1 ευρώ	2 ευρώ

Χώρα έκδοσης: Δημοκρατία της Κροατίας

Ημερομηνία έκδοσης: 1η Ιανουαρίου 2023

Περιγραφή των σχεδίων

1, 2 και 5 λεπτά: Γλαγολιτικό αλφάβητο με το ερυθρόλευκο ταμπλό της Κροατίας εν είδει σκακιέρας στο φόντο

Στο κεντρικό μέρος του κέρματος απεικονίζονται τα γράμματα «HR» γραμμένα με την γλαγολιτική γραφή σε συνδυαστική μορφή, ενώ το HR είναι ο επίσημος κωδικός ISO 3166-1 alpha-2 για την Κροατία. Το γλαγολιτικό αλφάβητο είναι το παλαιότερο σλαβικό αλφάβητο και, παράλληλα με το κυριλλικό αλφάβητο, είναι ένα από τα δύο σλαβικά αλφάβητα. Αν και έχει μοντελοποιηθεί μετά το ελληνικό αλφάβητο, το γλαγολιτικό αλφάβητο είναι ένα πρωτότυπο αλφάβητο, το οποίο πιθανώς δημιουργήθηκε από τον Κωνσταντίνο τον Φιλόσοφο (Άγιο Κύριλλο) με σκοπό την διάδοση του χριστιανισμού μεταξύ των σλαβικών λαών. Οι Κροάτες άρχισαν να χρησιμοποιούν το γλαγολιτικό αλφάβητο το δεύτερο μισό του 9ου αιώνα και στα τέλη του 12ου αιώνα ήταν οι μόνοι άνθρωποι που χρησιμοποιούσαν και ανέπτυξαν περαιτέρω το αλφάβητο. Μόλις 28 χρόνια μετά την εκτύπωση της Βίβλου του Γουτεμβέργιου, «MISAL po zakonu rimskoga dvora» (Missale Romanum Glagolitice) — το πρώτο βιβλίο που τυπώθηκε στην Κροατική παλαιά εκκλησιαστική σλαβική (σλαβονική) γλώσσα, γραμμένο στο κροατικό (γωνιακή γραφή) γλαγολιτικό αλφάβητο, τυπώθηκε το 1483 στην Κροατία. Ήταν το πρώτο αρχέτυπο στην Ευρώπη που δεν τυπώθηκε στο λατινικό αλφάβητο και στη λατινική γλώσσα. Το γλαγολιτικό αλφάβητο χρησιμοποιήθηκε στην Κροατία έως το πρώτο ήμισυ του 19ου αιώνα και κατέστη σημαντικό στοιχείο της κροατικής ταυτότητας. Δεξιά και κάτω από το συνδυαστικό «HR» είναι το ταμπλό της Κροατίας, το τμήμα του θυρεού της Δημοκρατίας της Κροατίας. Στο άνω κεντρικό μέρος αναγράφεται το έτος έκδοσης και στο κάτω κεντρικό μέρος αναγράφεται η χώρα έκδοσης. Στον εξωτερικό δακτύλιο του κέρματος απεικονίζονται τα 12 άστρα της ευρωπαϊκής σημαίας.

⁽¹⁾ Βλ. ΕΕ C 373 της 28.12.2001, σ. 1, ΕΕ C 254 της 20.10.2006, σ. 6 και ΕΕ C 248 της 23.10.2007, σ. 8, για τα άλλα κέρματα ευρώ.

⁽²⁾ Απόφαση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με την υιοθέτηση του ευρώ από τη Κροατία την 1η Ιανουαρίου 2023 (ΕΕ L 187 της 14.7.2022, σ. 31).

10, 20 και 50 λεπτά: Nikola Tesla με φόντο το κροατικό μοτίβο της σκακιέρας

Στο κεντρικό τμήμα του κέρματος απεικονίζεται ένα πορτρέτο του Nikola Tesla που περιβάλλεται από γραμμές μαγνητικών πεδίων. Οι γραμμές εκτείνονται από το πορτραίτο έως τον κύκλο των 12 αστέρων, συμβολίζοντας τη σύνδεση του Nikola Tesla με τα κράτη μέλη της ΕΕ όπου πέρασε κάποια περίοδο της ζωής του. Ο Nikola Tesla, Κροάτης, Ευρωπαίος και Αμερικανός εφευρέτης σερβικής καταγωγής, γεννήθηκε στην Κροατία στο χωριό Smiljan στις 10 Ιουλίου 1856. Παρακολούθησε σχολείο στην Κροατία στο Smiljan, στο Gospić και στο Karlovac, όπου αποφοίτησε. Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας του και το θεωρητικό έργο του έθεσαν τα θεμέλια για τον παγκόσμιο εξηλεκτρισμό, ενώ το έργο του στον τομέα των ηλεκτρικών ρευμάτων υψηλής συχνότητας και της ασύρματης μετάδοσης ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων προετοίμασε το έδαφος για την ανάπτυξη της ραδιοτεχνολογίας και των τηλεπικοινωνιών. Μία από τις πιο διάσημες εφευρέσεις του, ο μετασχηματιστής Tesla (πηνίο Tesla), που εφηύρε το 1891, χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή υψηλής τάσης και υψηλής συχνότητας εναλλασσόμενου ρεύματος. Ο όρος «tesla» εγκρίθηκε ως μονάδα μαγνητικής επαγωγής κατά την 11η Γενική Διάσκεψη του 1960 για τα μέτρα και τα σταθμά. Αριστερά από το πορτραίτο και τις γραμμές του μαγνητικού πεδίου βρίσκεται το κροατικό μοτίβο της σκακιέρας, το τμήμα του θυρεού της Δημοκρατίας της Κροατίας. Μεταξύ των γραμμών μαγνητικού πεδίου, στην κορυφή προς τα αριστερά αναγράφεται η χώρα έκδοσης, ενώ το έτος έκδοσης εμφανίζεται στο κάτω μέρος προς τα δεξιά.

1 ευρώ: Κουνάβι με φόντο το κροατικό μοτίβο της σκακιέρας

Η εθνική όψη του κέρματος του 1 ευρώ απεικονίζει στο φόντο ένα κουνάβι με φόντο το κροατικό μοτίβο. Το κεντρικό τμήμα της εθνικής όψης του κέρματος απεικονίζει μια εικόνα κουναβιού. Αυτό το γρήγορο και επιδέξιο ζώο, με πολύτιμη σκούρα καφέ γούνα και κίτρινη κηλίδα γύρω από τον αυχένα και στο στήθος, αποτελεί σύμβολο της νομισματικής ιστορίας της Κροατίας. Κατά τον Μεσαίωνα, τα κουνάβια χρησιμοποιήθηκαν για την πληρωμή σε είδος των φόρων (*kunovina* ή *marturina*) στη Σλαβονία, την παράκτια Κροατία και τη Δαλματία. Κατόπιν έγιναν λογιστική μονάδα και στη συνέχεια λειτούργησαν ως χρήμα με τη σύγχρονη έννοια του όρου. Επιπλέον, η εικόνα ενός κουναβιού απεικονίζεται στο κέρμα που ονομάζεται

banovac, ως η πρώτη παράσταση που εμφανίζεται στο κροατικό νόμισμα, από το πρώτο μισό του 13ου αιώνα έως τα τέλη του 14ου αιώνα, εξ ου και ο σημαντικός ρόλος του στη νομισματική και δημοσιονομική ιστορία της Κροατίας. Δεξιά και κάτω από το συνδυαστικό «HR» είναι το κροατικό μοτίβο της σκακιέρας, τμήμα του θυρεού της Δημοκρατίας της Κροατίας. Η ένδειξη της χώρας έκδοσης «HRVATSKA» βρίσκεται στην κορυφή αριστερά και το έτος έκδοσης «2023.» αναγράφεται στο κάτω δεξιό μέρος.

2 ευρώ: Γεωγραφικός χάρτης της Δημοκρατίας της Κροατίας με το κροατικό μοτίβο της σκακιέρας στο βάθος

Το κεντρικό τμήμα του κέρματος περιλαμβάνει συμβολική και στιλιζαρισμένη γεωγραφική αναπαράσταση της Δημοκρατίας της Κροατίας. Το διακριτικό και αναγνωρίσιμο γεωγραφικό σχήμα της Κροατίας αντικατοπτρίζει τόσο τα γεωγραφικά της χαρακτηριστικά όσο και τις ιστορικές της συνθήκες. Η Κροατία εκτείνεται γεωγραφικά από την μεγάλη Παννονική πεδιάδα, στην περιοχή της Διναρικής έως τις ακτές της Αδριατικής, μία από τις πλέον οδοντωτές ακτές στον κόσμο, και ένα πλήθος νησιών. Το ήμισυ του κροατικού εδάφους βρίσκεται στην περιοχή της Παννονίας, το ένα τρίτο στην παράκτια περιοχή της Αδριατικής και το υπόλοιπο στην ορεινή Διναρική περιοχή. Για να επιτευχθεί αρμονία στον σχεδιασμό των κερμάτων, πίσω από τον γεωγραφικό χάρτη είναι η αυστηρή κανονικότητα του κροατικού μοτίβου της σκακιέρας, του τμήματος του θυρεού της Δημοκρατίας της Κροατίας, το οποίο έρχεται σε αντίθεση με τα πολύ «οργανικά» σύνορα, με το έτος έκδοσης να ενσωματώνεται στο κεντρικό τμήμα δεξιά. Στο κάτω μέρος προς τα αριστερά, τοποθετημένη στην ίδια γραμμή με την εικόνα του γεωγραφικού χάρτη, είναι η επιγραφή της χώρας έκδοσης. Στην παράσταση της στεφάνης του κέρματος παρατίθενται ωραία αποσπάσματα από τον Ύμνο στην Ελευθερία «O lijepa, o draga, o Slatka slobodo» («Ω όμορφη, λατρευτή, γλυκιά ελευθερία»), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ποιμενικού έργου «Dubravka» του συγγραφέα του 17ου αιώνα Ivan Gundulić.